

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

LZG.410.001.06.2021

Pani
Izabela Jankowska
Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy
Powiatowy Urząd Pracy w Gorzowie Wielkopolskim
Ul. Walczaka 110, 66-400 Gorzów Wlkp.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/001 Wykonanie budżetu państwa w 2020 r. – wykorzystanie dotacji z Funduszu Pracy na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorców i działalności gospodarczej/statutowej organizacji pozarządowych oraz dofinansowania z Funduszu Pracy dla przedsiębiorców będących osobami fizycznymi niezatrudniającymi pracowników

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze
ul. Podgórna 9a, 65-213 Zielona Góra
T +48 68 410 66 00, F +48 68 410 66 39
lzg@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Powiatowy Urząd Pracy w Gorzowie Wielkopolskim (dalej: <i>PUP</i>), ul. Walczaka 110, 66-400 Gorzów Wielkopolski.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Izabela Jankowska, Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Gorzowie Wlkp. (dalej: <i>Dyrektor</i>), od dnia 1 sierpnia 2012 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontroler	Cezary Romanczenko, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LZG/5/2021 z dnia 13 stycznia 2021 r. (akta kontroli str. 1-2)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny pod względem legalności, gospodarności i rzetelności wykorzystania przez PUP dotacji celowej ze środków Funduszu Pracy na zadania określone w art. 15zdc oraz art. 15 zzd i 15 zzda ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych ² (dalej: <i>ustawa o COVID-19</i>).
Zakres kontroli	Ocenie podlegały działania PUP związane z udzielaniem i umarzeniem bezzwrotnych pożyczek na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorców i działalności gospodarczej lub statutowej organizacji pozarządowych oraz udzielaniem dofinansowania kosztów prowadzenia działalności przez samozatrudnionych. Podstawą sformułowania oceny były czynności kontrolne obejmujące analizę wykorzystania ww. dotacji. Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. <i>Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.</i>

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm. dalej: *ustawa o NIK*.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1842, ze zm.

III. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykorzystanie przez Powiatowy Urząd Pracy otrzymanej w 2020 r.⁴ z Funduszu Pracy dotacji celowej na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorców i działalności gospodarczej/statutowej organizacji pozarządowych oraz dofinansowania z Funduszu Pracy dla przedsiębiorców będących osobami fizycznymi niezatrudniającymi pracowników.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Otrzymane od Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (dalej: *Minister*) ww. środki z Funduszu Pracy były niezwłocznie przekazywane przez PUP beneficjentom.

Z uwagi na panujący stan pandemii COVID-19, oprócz systemu elektronicznego składania wniosków przez portal praca.gov.pl, PUP umożliwił również składanie wniosków w swojej siedzibie poprzez skrzynkę podawczą udostępnioną przy wejściu do budynku urzędu.

Szczegółowe badanie kontrolne wybranych wniosków wykazało, że PUP weryfikował wnioski oraz załączoną do nich dokumentację pod względem spełniania kryterium przez przedsiębiorców. Dostęp do baz Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego oraz rejestru REGON, a także umożliwienie od lipca 2020 r. bezpośredniej weryfikacji tych danych poprzez System Informatyczny Rynku Pracy i Usług Społecznych *Syriusz*, pozwalało na szybkie i rzetelne ich rozpatrzenie. Wypłatę pożyczek i dofinansowania PUP realizował niezwłocznie, po zaakceptowaniu wniosków oraz dokonywał niezbędnej weryfikacji pod kątem prowadzenia przez przedsiębiorców działalności gospodarczej w sposób określony umowami.

Przyznane i wydatkowane środki z dotacji prawidłowo ujęto w Planie Funduszu Pracy na 2020 rok oraz w sprawozdaniu o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy za miesiąc grudzień roku 2020.

Niewykorzystana na dzień 31 grudnia 2020 r. kwota środków z dotacji w łącznej wysokości 86,1 tys. zł, pozostała na rachunku bankowym do obsługi Funduszu Pracy, celem wykorzystania ich do realizacji zadań wynikających z ustawy o Covid-19 w 2021 r.

³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁴ Analizą objęto również działania wcześniejsze i późniejsze dotyczące ustawy budżetowej na rok 2020 z dnia 14 lutego 2020 r. (Dz. U. poz. 571, ze zm.). W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2017-2019, okres kontroli objął również te lata.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Pożyczka bezzwrotna ze środków Funduszu Pracy na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy

1.1. Środki otrzymane w 2020 roku przez PUP wyniosły 53 260 tys. zł. Kwota ta uwzględniała łącznie środki na pożyczkę bezzwrotną ze środków Funduszu Pracy na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorców (dalej: *pożyczka dla mikroprzedsiębiorców*) oraz działalności gospodarczej/statutowej organizacji pozarządowych (dalej: *pożyczka dla organizacji pozarządowych*), stosownie do art. 15 zzd i art. 15 zзда ustawy o COVID-19. W 2020 roku PUP na te dwa zadania wydatkował łącznie 53 248,8 tys. zł, co stanowiło 99,9% kwoty otrzymanej dotacji⁶. Stosownie do art. 31q ust. 9 ustawy o COVID-19, niewykorzystana do dnia 31 grudnia 2020 roku kwota w wysokości 11,2 tys. zł, pozostała na rachunku bankowym do obsługi Funduszu Pracy, celem wykorzystania do realizacji zadań związanych z Covid-19 wynikających z ustawy w 2021 roku. Wydatki poniesione z tytułu samej pożyczki dla mikroprzedsiębiorców wyniosły łącznie 52 986,2 tys. zł⁷.

(akta kontroli str.13-28, 186)

Kwota przyznanych środków z dotacji ujęta przez PUP w Planie Funduszu Pracy na 2020 rok była prawidłowa, a MPIPS-02 - Sprawozdanie o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy za miesiąc grudzień roku 2020⁸ sporządzono rzetelnie i terminowo.

(akta kontroli str. 23-25, 31-40)

1.2. Do dnia 31 grudnia 2020 r. do PUP wpłynęły ogółem 10 844 wnioski⁹, w tym 10 331 wniosków w postaci elektronicznej¹⁰ i 513 wniosków w formie papierowej¹¹.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. PUP rozpatrzył ogółem 10 836 wniosków¹², w tym 10 323 wnioski w postaci elektronicznej i 513 wniosków w postaci papierowej. Ogółem zaakceptowano 10 617 wniosków¹³, w tym

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Kwota otrzymanej dotacji była tożsama z kwotą ujętą w Planie Funduszu Pracy na 2020 rok.

⁷ Kwota została uzyskana przez Księgową PUP poprzez ręczne zliczenie wypłat.

⁸ Wydatki z dotacji na pożyczki dla mikroprzedsiębiorców i organizacji pozarządowych oraz dofinansowania dla samozatrudnionych ujmowane były w pozycji nr 88 – *Inne instrumenty rynku pracy*. Były to wydatki narastające, obejmujące wszystkie formy wsparcia w ramach ustawy o COVID-19, wraz z wydatkami na Covid w ramach projektów EFS oraz odpowiednio pomniejszane o zwroty dokonywane w trakcie roku. Sprawozdanie MPIPS-02 za grudzień 2020 r. przesłano dnia 13 stycznia 2021 r.

⁹ Z tego w poszczególnych miesiącach wpłynęło: w kwietniu – 5 960 wniosków, w maju – 3 273 wnioski, w czerwcu – 1 126 wniosków, w lipcu - 239 wniosków, w sierpniu - 88 wniosków, we wrześniu – 78 wniosków, w październiku – 24 wnioski, w listopadzie – 19 wniosków i w grudniu – 37 wniosków. W tym w postaci papierowej: w kwietniu – 53 wnioski, w maju – 89 wniosków, w czerwcu - 248 wniosków, w lipcu - 41 wniosków, w sierpniu - 37 wniosków, we wrześniu – 38 wniosków, w październiku – cztery wnioski, w listopadzie – dwa wnioski i w grudniu – jeden wniosek.

¹⁰ Jako dokument elektroniczny opatrzony podpisem kwalifikowanym/zaufanym/osobistym.

¹¹ To jest w formie pisemnej - jako dokument opatrzony własnoręcznym podpisem.

¹² Z tego w poszczególnych miesiącach rozpatrzył: w kwietniu – 5 960 wniosków, w maju – 3 273 wnioski, w czerwcu – 1 126 wniosków, w lipcu - 239 wniosków, w sierpniu - 88 wniosków, we wrześniu – 78 wniosków, w październiku – 24 wnioski, w listopadzie – 19 wniosków i w grudniu – 37 wniosków. W tym w postaci papierowej: w kwietniu – 53 wnioski, w maju – 89 wniosków, w czerwcu - 248 wniosków, w lipcu - 41 wniosków, w sierpniu - 37 wniosków, we wrześniu – 38 wniosków, w październiku – cztery wnioski, w listopadzie – dwa wnioski i w grudniu – jeden wniosek.

¹³ Z tego w poszczególnych miesiącach zaakceptował: w kwietniu – 5 899 wniosków, w maju – 3 235 wniosków, w czerwcu – 1 110 wniosków, w lipcu - 231 wniosków, w sierpniu - 64 wnioski, we wrześniu – 28 wniosków, w październiku – 17 wniosków, w listopadzie – 16 wniosków i w grudniu – 17 wniosków. W tym w postaci papierowej: w kwietniu – 52 wnioski, w maju – 87 wniosków, w czerwcu - 245 wniosków, w lipcu - 39 wniosków,

10 170 wniosków w postaci elektronicznej i 448 wniosków w postaci papierowej. Niezaakceptowano ogółem 219 wniosków¹⁴. Osiem wniosków nie zostało w ogóle rozpatrzonych¹⁵.

(akta kontroli str. 3-4,7,10,186-187)

Ewidencja wniosków prowadzona przez PUP w Systemie Informatycznym Rynku Pracy i Usług Społecznych Syriusz (dalej: *system Syriusz*), nie pozwalała wyodrębnić wniosków o tego rodzaju pożyczkę, złożonych tylko przez samych mikroprzedsiębiorców, którzy nie zatrudniali pracowników¹⁶.

(akta kontroli str. 3-4,7,10, 42)

1.3. Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. podpisano łącznie 10 618 umów pożyczek dla mikroprzedsiębiorców.

(akta kontroli str. 7,10)

Kwota wypłaconego do dnia 31 grudnia 2020 r. wsparcia z tytułu pożyczek dla mikroprzedsiębiorców wyniosła 52 986,2 tys. zł¹⁷.

(akta kontroli str. 28)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. wszystkie podpisane przez PUP w 2020 roku umowy pożyczki dla mikroprzedsiębiorców zostały zrealizowane, w związku z tym zobowiązania PUP z tego tytułu nie wystąpiły.

(akta kontroli str. 29, 43, 46)

1.4. Do PUP nie wpływały skargi z tytułu opóźnień w rozpatrywaniu wniosków o pożyczki dla mikroprzedsiębiorców, ani też dotyczące wypłaty samych pożyczek.

(akta kontroli str. 41)

1.5. PUP z uwagi na panujący stan pandemii COVID-19, umożliwił składanie wniosków w swojej siedzibie poprzez skrzynkę podawczą udostępnioną przy wejściu do budynku urzędu.

(akta kontroli str. 43, 46)

PUP weryfikował prowadzenie działalności przez pożyczkobiorców na podstawie baz danych tj. Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (dalej: *CEIDG*), Krajowego Rejestru Sądowego (dalej: *KRS*) oraz rejestru REGON, które były udostępnione on-line. Od lipca 2020 r. Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej (dalej: *MRPiPS*) udostępniło możliwość bezpośredniej weryfikacji tych

w sierpniu - 16 wniosków, we wrześniu – cztery wnioski, w październiku – trzy wnioski, w listopadzie – dwa wnioski.

¹⁴ Tzw. wnioski negatywne - rozpatrzone, ale niezaakceptowane do wypłaty pożyczki.

¹⁵ W sześciu przypadkach wnioski o pożyczkę nie zostały nierozpoznane w wyniku nie zgłoszenia się przedsiębiorcy w celu złożenia wyjaśnień i dokumentacji, a w dwóch kolejnych przypadkach, przyczyną był brak prowadzenia działalności gospodarczej przed złożeniem wniosku, co wykazało badanie kontrolne opisane w *pkt 1.7. wystąpienia pokontrolnego*.

¹⁶ Wzór wniosku o pożyczkę dla mikroprzedsiębiorców nie przewidywał konieczności wskazywania przez przedsiębiorców we wnioskach stanu zatrudnienia, dlatego też PUP nie posiadał tego rodzaju danych w ewidencji wniosków.

¹⁷ Na podstawie zestawienia obrotów i sald za okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. - zapisy konta 136 (zestawienie analityczne): 136-000-004-CovPoz-0000-00-00 (Covid-19–Jednorazowa pożyczka na pokrycie kosztów działalności gospodarczej) wydatki z tytułu pożyczki dla mikroprzedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych wyniosły łącznie 53 248,8 tys. zł. Ewidencja księgową PUP nie miała możliwości rozdzielenia tych dwóch form wsparcia (pożyczka dla mikroprzedsiębiorców oraz pożyczka dla organizacji pozarządowych) - w systemie księgowym PUP obie pożyczki widniały pod jednym kodem i segmentem tj. 000-004-CovPoz. Kwota została uzyskana poprzez ręczne zliczenie wypłat przez Księgową PUP.

danych poprzez system Syriusz. Oprogramowanie zostało powiązane z wyżej wymienionymi bazami danych, co ułatwiało PUP tego rodzaju weryfikację.

(akta kontroli str. 43, 46, 84-95)

PUP po każdorazowej pozytywnej weryfikacji wniosku umarzał pożyczkę, a następnie zamieszczał na stronie internetowej urzędu informację o umorzeniu pożyczki¹⁸. Ponadto informacja o umorzeniu pożyczki przesyłana była automatycznie poprzez platformę praca.gov.pl na konto rejestrowe przedsiębiorcy.

(akta kontroli str. 43, 46, 52-75)

1.6. Do dnia 31 grudnia 2020 r. PUP zweryfikował łącznie 10 562 umowy pożyczki dla mikroprzedsiębiorców, w tym 10 532 (99,7%) stanowiły umowy zawarte do dnia 31 sierpnia 2020 r., z których umorzono 10 462 pożyczki. W przypadku 29 umów¹⁹ pożyczka nie została umorzona z powodu niespełniania warunków ustawy o COVID-19.

(akta kontroli str. 46)

Ogółem z tytułu pożyczek na dzień 31 grudnia 2020 r. należności PUP wyniosły 722,5 tys. zł²⁰. Środki do zwrotu z tytułu samych pożyczek dla mikroprzedsiębiorców w układzie ratalnym wyniosły 65 tys. zł, a spłaty z tego wyniosły 5,2 tys. zł.

(akta kontroli str. 30)

W przypadkach niespłacania rat pożyczki zgodnie z harmonogramem spłat, PUP informował telefonicznie przedsiębiorcę o obowiązku spłaty, przysyłał pisma w tej sprawie oraz wypowiadał umowę pożyczki (do końca 2020 roku, 13 wniosków o zwrot mikropożyczki zostało objętych harmonogramem spłat, a w trzech przypadkach PUP wypowiedział umowę pożyczki).

(akta kontroli str. 47, 76-83, 186)

1.7. Prawidłowość sposobu udzielenia dotacji z tytułu pożyczki dla mikroprzedsiębiorców, NIK sprawdziła na podstawie szczegółowego badania 58 wybranych wniosków na łączną kwotę 290 tys. zł²¹. Objęta badaniem kwota udzielonych pożyczek wynikająca z umów podpisanych na podstawie wniosków zaakceptowanych wyniosła łącznie 200 tys. zł (100 tys. zł - wnioski w postaci elektronicznej i 100 tys. zł – wnioski w postaci papierowej).

(akta kontroli str. 7,10, 96-99)

Badanie 10 wniosków niezaakceptowanych do udzielenia pożyczki dla mikroprzedsiębiorców wykazało, że dziewięć wniosków zostało rozpatrzonych

¹⁸ W dniu 4 września 2020 r. PUP po raz pierwszy umieścił ogłoszenie o umorzonych pożyczkach ze wskazaniem nr NIP przedsiębiorcy. Niniejsze ogłoszenie było na bieżąco aktualizowane i uzupełniane o kolejno umorzone pożyczki.

¹⁹ Umów zawartych do dnia 31 sierpnia 2020 r. Ogółem na dzień 31 grudnia 2020 r. umorzono 30 umów.

²⁰ Zgodnie z syntetyką konta 240 – Pozostałe rozrachunki (240-000-004-CovPoz) była to kwota należności wraz z odsetkami, którą stanowiły wszystkie pożyczki wypłacone przez PUP i nieumorzone do dnia 31 grudnia 2020 r. (w dniu wypłaty pożyczki były księgowane także, jako należność, która zostaje zaksięgowana w momencie umorzenia).

²¹ Na podstawie stanów na dzień 31 grudnia 2020 r., to jest: 10 wniosków niezaakceptowanych do udzielenia tego rodzaju wsparcia, co stanowiło 4,6% wniosków negatywnych, ośmiu wniosków nierozpatrzonych, co stanowiło 100% tych wniosków oraz 40 wniosków zaakceptowanych, w tym 20 wniosków złożonych w postaci elektronicznej i 20 wniosków złożonych w postaci papierowej, co stanowiło odpowiednio 0,4% wniosków zaakceptowanych oraz 0,2% wniosków w postaci elektronicznej i 4,4% wniosków w postaci papierowej. Objęta badaniem kwota wynikająca z wniosków niezaakceptowanych wyniosła łącznie 50 tys. zł, a z wniosków nierozpatrzonych - 40 tys. zł. Kwota wnioskowana wynikająca z wniosków zaakceptowanych wyniosła łącznie 200 tys. zł, w tym 100 tys. zł - wnioski w postaci elektronicznej i 100 tys. zł – wnioski w postaci papierowej.

w terminie do 30 dni²². W jednym przypadku wniosek został rozpatrzony w terminie 43 dni i był uzasadniony tym, że w momencie jego rozpatrywania PUP wystąpił o dodatkowe wytyczne w tej sprawie do MRPiPS. We wszystkich przypadkach brak akceptacji był uzasadniony, to jest: w pięciu przypadkach wynikał z tego, że przedsiębiorcy nie prowadzili działalności gospodarczej przed złożeniem wniosku do PUP (wyłączenie na podstawie art. 15 zzd ust. 1 ustawy o COVID-19), w trzech przypadkach wynikał z tego, że przedsiębiorcy w momencie rozpatrywania przez PUP wniosku nie posiadali wpisu w CEIDG lub KRS²³ (wyłączenie na podstawie art. 15 zzd ust. 1 ustawy o COVID-19), w jednym przypadku PUP był niewłaściwym rzeczowo urzędem do rozpatrzenia wniosku ze względu na miejsce prowadzenia działalności przedsiębiorcy (wyłączenie na podstawie art. 15 zzd ust. 2 ustawy o COVID-19), a w jednym przypadku przedsiębiorca w momencie rozpatrywania wniosku przez PUP był w likwidacji (wyłączenie na podstawie art. 15 zzd ust. 1 ustawy o COVID-19). Przedsiębiorcy zostali niezwłocznie powiadomieni o braku akceptacji wniosku.

(akta kontroli str. 100-103)

Badanie ośmiu wniosków nierozpatrzonych na dzień 31 grudnia 2020 r. wykazało, że sześć wniosków pozostawało bez rozpatrzenia przez 29 dni, a dwa wnioski przez 27 i 30 dni²⁴. We wszystkich badanych przypadkach przyczyny braku rozpatrzenia były uzasadnione koniecznością przeprowadzenia przez PUP postępowania wyjaśniającego²⁵. W sześciu przypadkach²⁶ wnioski o pożyczkę zostały nierozpatrzone w wyniku nie zgłoszenia się przedsiębiorców w celu złożenia wyjaśnień i dokumentacji, stosownie do art. 64 § 2 ustawy z dnia 17 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego²⁷ (dalej: *Kpa*), a w dwóch kolejnych przypadkach²⁸, przyczyną ich nie rozpatrzenia był brak prowadzenia działalności gospodarczej przed złożeniem wniosku (wyłączenie na podstawie art. 15 zzd ust. 1 ustawy o COVID-19).

(akta kontroli str. 104-108)

Badanie 40 wniosków zaakceptowanych, w tym 20 złożonych w postaci papierowej wykazało, że 36 wniosków zostało rozpatrzonych w terminie do 30 dni²⁹. W czterech przypadkach (wniosków w postaci papierowej) termin ten został przekroczony (w jednym przypadku było to 49 dni a w trzech przypadkach – 34 dni.)³⁰.

(akta kontroli str. 109-120)

Kierownik Działu Ewidencji, Świadczeń, Pośrednictwa i Informacji wyjaśniła, że: (...) zgodnie z *instrukcją zamieszczoną na stronie internetowej MRPiPS oraz informacjami przekazywanymi przez ministerstwo poprzez telekonferencje, w pierwszej kolejności PUP rozpatrywał wnioski złożone elektronicznie z uwagi na jak najszybsze udzielenie wsparcia dla przedsiębiorców. W okresie od kwietnia do maja*

²² Średnia arytmetyczna (dalej: *średni czas*) rozpatrzenia tych dziewięciu wniosków wyniosła 11 dni. Średni czas rozpatrzenia wszystkich 10 wniosków, w tym jednego wniosku rozpatzonego po terminie 30 dni wyniósł 14 dni.

²³ Nie figurowali w tych rejestrach.

²⁴ Wszystkie osiem wniosków objętych badaniem z przyczyn uzasadnionych nie zostały w ogóle rozpatrzone.

²⁵ Postępowania wyjaśniające w tych sprawach prowadzone było w styczniu 2021 r.

²⁶ Wnioskodawcami byli obcokrajowcy w imieniu, których działał jeden pełnomocnik z siedzibą w Polsce.

²⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 560, ze zm.

²⁸ W przypadku jednego z wniosków, Dyrektor PUP zawiadomiła Prokuraturę Rejonową w Gorzowie Wlkp. o możliwości popełnienia przestępstwa przez osobę podszywającą się pod przedsiębiorcę.

²⁹ Średni czas rozpatrzenia tych 36 wniosków wyniósł 1,5 dnia.

³⁰ W jednym przypadku było to 49 dni a w trzech przypadkach – 34 dni. Średni czas rozpatrzenia wszystkich 40 wniosków, w tym czterech wniosków rozpatrzonych po terminie 30 dni wyniósł 5 dni. Wnioski wymagały uzupełnienia przez wnioskodawców.

2020 r. do PUP wpłynęło 9235 wniosków o mikropożyczkę dla mikroprzedsiębiorców i organizacji pozarządowych. Wnioski te, jako wnioski papierowe przyjmowane były poprzez skrzynkę podawczą przed wejściem do budynku. Dokumenty po wyjęciu ze skrzynki, mając na uwadze bezpieczeństwo sanitarne, wymagały tzw. kwarantanny, a następnie wprowadzenia ich do systemu elektronicznego urzędu przez pracownika PUP. Kolejną czynnością było uzupełnienie wniosków. PUP informował telefonicznie przedsiębiorców o obowiązku uzupełnienia wniosku, mając na uwadze zachowanie reżimu sanitarnego wynikającego z wprowadzenia stanu epidemicznego COVID-19.

(akta kontroli str. 179-182)

We wszystkich zbadanych przypadkach, PUP zweryfikował wnioski pod względem spełniania kryterium przez wnioskodawcę. W każdym przypadku, pracownik merytoryczny PUP weryfikował sam wniosek oraz załączone do niego dokumenty, zamieszczając na wniosku adnotację *sprawdzono*³¹. W przypadkach, gdy było to konieczne, pracownik PUP zwracał się pisemnie lub telefonicznie³² do wnioskodawcy o uzupełnienie samego wniosku lub załączonej dokumentacji.

(akta kontroli str. 109-120)

We wszystkich zbadanych przypadkach, wypłata pożyczki następowała w ciągu dwóch dni roboczych od momentu zaakceptowania wniosku, stosownie do §1 ust. 3 umowy pożyczki dla mikroprzedsiębiorców.

(akta kontroli str. 109-120)

W przypadku wniosków złożonych w postaci papierowej, przyjęta forma wynikała z decyzji przedsiębiorcy.

(akta kontroli str.109-120)

Wszystkie 40 umów objętych badaniem, zostało podpisanych do dnia 30 sierpnia 2020 roku. We wszystkich przypadkach, po upływie trzech miesięcy od dnia zawarcia umowy PUP weryfikował czy pożyczkobiorcy spełniali warunki umorzenia. W dwóch przypadkach weryfikacja odbyła się równo po upływie trzech miesięcy (tego samego dnia). Natomiast w 38 przypadkach weryfikacja ta przebiegała w przedziale od dwóch do 34 dni³³.

(akta kontroli str. 109-120)

Odnosnie rozbieżności w terminach weryfikacji poszczególnych wniosków, Dyrektor wyjaśniła, że: *PUP na bieżąco weryfikował umowy pożyczek pod względem umorzenia po okresie trzech miesięcy, to jest po przekazaniu środków dla wnioskodawcy. W przepisach prawa nie jest określone w jakim terminie PUP powinien zweryfikować wnioski pod kątem umorzenia pożyczki. Po pozytywnej weryfikacji wniosków, pożyczki zostały niezwłocznie umorzone. Z uwagi na ilość umów, które trzeba było zweryfikować w krótkim czasie, nie było możliwe zweryfikowanie ich w ciągu kilku dni. Pierwsze umorzenia zostały dokonane w dniu 18 sierpnia 2020 r. i dotyczyły weryfikacji 859 pożyczek, a kolejne w dniu 8 września 2020 r. i dotyczyły 2 402 umów. Czynność ta wymagała ponownego przeanalizowania zapisów odnotowanych w rejestrach REGON, KRS, CEIDG. Niektóre sprawy wymagały dodatkowych analiz z uwagi na dokonywane zmiany przez przedsiębiorców w ww. bazach. Ponadto urząd realizował inne zadania,*

³¹ W przypadku wniosków w postaci elektronicznej, były one wydrukowane z systemu.

³² Celem przyspieszenia procedury rozpatrzenia i wypłaty pożyczki.

³³ Średni czas weryfikacji tych 40 wniosków wyniósł 13 dni.

co wymagało przeorganizowania pracy urzędu i zaangażowania do tej czynności dodatkowych pracowników.

(akta kontroli str.183-185)

We wszystkich przypadkach przedsiębiorcy spełniali warunki umorzenia i byli o tym informowani przez PUP.

(akta kontroli str.109-120)

PUP weryfikował prowadzenie działalności przez przedsiębiorców poprzez bazy danych tj. CEIDG i KRS, które były udostępniane on-line. Od lipca 2020 r. MRPiPS udostępniło możliwość bezpośredniej weryfikacji poprzez system *Syriusz*. Weryfikacja do rozliczenia umowy odbywała się na bieżąco (co miesiąc), poprzez system komputerowy.

(akta kontroli str. 46, 84-95, 109-120)

W badanej próbie nie wystąpiły przypadki niespełnienia przez pożyczkobiorców warunków umowy, a co za tym idzie konieczności przesłania przez PUP harmonogramu spłat, stosownie do § 4 umowy pożyczki dla mikroprzedsiębiorców.

(akta kontroli str.109-120)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

OBSZAR

2. Pożyczka bezzwrotna ze środków Funduszu Pracy na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej/statutowej organizacji pozarządowej

Opis stanu
faktycznego

2.1. Środki otrzymane przez PUP w 2020 r. wyniosły ogółem 53 260 tys. zł³⁴. W 2020 roku PUP na te dwa zadania wydatkował łącznie 53 248 tys. zł, co stanowiło 99,9% kwoty założonej Planem Funduszu Pracy na 2020 rok i szczegółowo zostało opisane w *pkt 1.1. wystąpienia pokontrolnego*. Wydatki poniesione z tytułu samej pożyczki dla mikroprzedsiębiorców wyniosły łącznie 262,6 tys. zł³⁵.

(akta kontroli str. 13-28)

Kwota przyznanych środków z dotacji ujęta przez PUP w Planie Funduszu Pracy na 2020 rok była prawidłowa, a MPIPS-02 - Sprawozdanie o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy za miesiąc grudzień roku 2020 sporządzono rzetelnie i terminowo.

(akta kontroli str. 23-25, 31-40)

³⁴ Kwota przyznana przez Ministra uwzględniała łącznie środki na pożyczkę bezzwrotną ze środków Funduszu Pracy na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorców oraz działalności gospodarczej/statutowej organizacji pozarządowych.

³⁵ Kwota została uzyskana poprzez ręczne zliczenie wypłat przez Księgową PUP.

2.2. Do dnia 31 grudnia 2020 r. do PUP wpłynęło ogółem 87 wniosków³⁶ o pożyczkę dla organizacji pozarządowych, w tym 77 wniosków w postaci elektronicznej i 10 wniosków w postaci papierowej.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. PUP rozpatrzył ogółem 86 wniosków³⁷, w tym 76 wniosków w postaci elektronicznej i 10 wniosków w postaci papierowej. Ogółem zaakceptowano 83 wnioski³⁸, w tym 74 wnioski w postaci elektronicznej i dziewięć wniosków w postaci papierowej. Trzech wniosków niezaakceptowano. Jeden wniosek nie został rozpatrzony w 2020 r. (wniosek z dnia 29 grudnia 2020 r.)³⁹.

(akta kontroli str. 3, 5, 8, 11, 123-125)

2.3. Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. podpisano łącznie 83 umowy pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej/statutowej organizacji pozarządowych.

(akta kontroli str. 8,11, 48)

Kwota wsparcia wypłaconego do dnia 31 grudnia 2020 r. z tytułu pożyczek dla organizacji pozarządowych wyniosła 262,6 tys. zł⁴⁰.

(akta kontroli str. 28)

Według stanu na 31 grudnia 2020 r. wszystkie umowy zostały zrealizowane, w związku z tym zobowiązania PUP z tego tytułu nie wystąpiły⁴¹.

(akta kontroli str. 29, 43, 48)

2.4. Do PUP nie wpływały skargi z tytułu opóźnień w rozpatrywaniu wniosków o przedmiotową pożyczkę, ani też dotyczące wypłaty samej pożyczki.

(akta kontroli str. 41)

2.5. PUP z uwagi na panujący stan pandemii COVID-19, umożliwił składanie wniosków w swojej siedzibie poprzez skrzynkę podawczą udostępnioną przy wejściu do budynku urzędu. Procedura weryfikacji i umarzania tego rodzaju pożyczek przez PUP była analogiczna jak przy pożyczkach dla mikroprzedsiębiorców, co zostało opisane w pkt 1.5. *wystąpienia pokontrolnego*.

(akta kontroli str. 43, 48, 84-95)

2.6. Do dnia 31 grudnia 2020 r. PUP zweryfikował łącznie 73 umowy pożyczki dla organizacji pozarządowych, w tym 64 (88%) stanowiły umowy zawarte do dnia

³⁶ Z tego w poszczególnych miesiącach złożono: w kwietniu – jeden wniosek, w czerwcu - trzy wnioski, w lipcu - 38 wniosków, w sierpniu - 24 wnioski, we wrześniu – 11 wniosków, w październiku – trzy wnioski, w listopadzie – trzy wnioski i w grudniu – cztery wnioski. W tym w postaci papierowej: w lipcu - dwa wnioski, w sierpniu - dwa wnioski, we wrześniu – trzy wnioski, w październiku – jeden wniosek i w grudniu – dwa wnioski. Wśród wnioskodawców nie było rodzinnych ogrodów działkowych, jako podmiotów nieuprawnionych do uzyskania tego rodzaju wsparcia.

³⁷ Z tego w poszczególnych miesiącach rozpatrzył: w kwietniu – jeden wniosek, w czerwcu - trzy wnioski, w lipcu - 38 wniosków, w sierpniu - 24 wnioski, we wrześniu – 11 wniosków, w październiku – trzy wnioski, w listopadzie – trzy wnioski i w grudniu – trzy wnioski. W tym w postaci papierowej: w lipcu - dwa wnioski, w sierpniu – dwa wnioski, we wrześniu – trzy wnioski, w październiku – jeden wniosek i w grudniu – dwa wnioski.

³⁸ Z tego w poszczególnych miesiącach zaakceptował: w kwietniu – jeden wniosek, w czerwcu - trzy wnioski, w lipcu - 37 wniosków, w sierpniu - 23 wnioski, we wrześniu – 11 wniosków, w październiku – dwa wnioski, w listopadzie – trzy wnioski i w grudniu – trzy wnioski. W tym w postaci papierowej: w lipcu - dwa wnioski, w sierpniu - jeden wniosek, we wrześniu – trzy wnioski, w październiku – jeden wniosek i w grudniu – dwa wnioski.

³⁹ Wniosek został rozpatrzony dnia 18 stycznia 2021 r., co wykazało badanie kontrolne opisane w pkt 2.7. *wystąpienia pokontrolnego*.

⁴⁰ Kwota została uzyskana przez Księgową PUP poprzez zliczenie ręczne wypłat.

⁴¹ Według stanu na 31 grudnia 2020 r. saldo zobowiązań wymagalnych z tytułu podpisanych umów wyniosło 0 zł.

31 sierpnia 2020 r., z których umorzono 70 pożyczek na łączną kwotę 210,3 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2020 r. urząd nie odnotował negatywnego wyniku do umorzenia z tytułu pożyczek dla organizacji pozarządowych, w związku z tym zaległości z tego tytułu nie wystąpiły.

(akta kontroli str. 49, 186)

2.7. Prawidłowość sposobu udzielenia dotacji z tytułu pożyczki dla organizacji pozarządowych, sprawdzono na podstawie szczegółowego badania 44 wybranych wniosków na łączną kwotę 209,1 tys. zł⁴². Objęta badaniem kwota udzielonych pożyczek wynikająca z umów podpisanych na podstawie wniosków zaakceptowanych wyniosła łącznie 132,2 tys. zł, w tym 92,6 tys. zł - wnioski w postaci elektronicznej i 39,6 tys. zł – wnioski w postaci papierowej.

(akta kontroli str. 8, 11, 121-127)

Badanie trzech wniosków niezaakceptowanych do udzielenia pożyczki dla organizacji pozarządowych wykazało, że dwa wnioski zostały rozpatrzone w terminie do 30 dni⁴³, a w jednym przypadku wniosek został rozpatrzony w terminie 56 dni⁴⁴. Rozpatrzenie jednego wniosku w terminie powyżej 30 dni uzasadnione było korespondencją PUP z wnioskodawcą, celem uzupełnienia dokumentacji do rozpatrzenia wniosku o pożyczkę. We wszystkich przypadkach brak akceptacji był uzasadniony: w jednym przypadku wynikał z tego, że przedsiębiorca nie prowadził działalności gospodarczej przed złożeniem wniosku do PUP (wyłączenie na podstawie art. 15 z zd. 1 ustawy o COVID-19), w drugim przypadku przedsiębiorca uzyskał już wcześniej jednorazową pożyczkę, jako mikroprzedsiębiorca – złożył ponownie wniosek, tym razem, jako organizacja pozarządowa, w trzecim przypadku w wyniku nie zgłoszenia się przedsiębiorcy w celu złożenia dokumentacji, wniosek o pożyczkę został nierozpoznany, stosownie do art. 64 § 2 Kpa. Przedsiębiorcy zostali niezwłocznie powiadomieni o braku akceptacji wniosku.

(akta kontroli str.128-129)

Badanie jednego wniosku nierozpatrzonego na dzień 31 grudnia 2020 r. wykazało, że wniosek rozpatrzono po 20 dniach, ponieważ PUP prowadził postępowanie wyjaśniające⁴⁵. Ostatecznie w dniu 18 stycznia 2021 roku wniosek został zaakceptowany, a pożyczka wypłacona w dniu 19 stycznia 2021 r.

(akta kontroli str. 130)

Badanie 40 wniosków zaakceptowanych, w tym 31 wniosków złożonych w postaci elektronicznej i dziewięciu wniosków złożonych w postaci papierowej wykazało,

⁴² Na podstawie stanów na dzień 31 grudnia 2020 r., to jest: trzech wniosków niezaakceptowanych do udzielenia tego rodzaju wsparcia, co stanowiło 100% wniosków negatywnych, jednego wniosku nierozpatrzonego, co stanowiło 100% tych wniosków oraz 40 wniosków zaakceptowanych, w tym 31 wniosków złożonych w postaci elektronicznej i dziewięciu wniosków złożonych w postaci papierowej, co stanowiło odpowiednio 48,1% wniosków zaakceptowanych oraz 40,8% wniosków w postaci elektronicznej i 100% wniosków w postaci papierowej. Objęta badaniem kwota wnioskowana wynikająca z wniosków niezaakceptowanych wyniosła łącznie 10,6 tys. zł, a z wniosków nierozpatrzonych - 40 tys. zł. Kwota wnioskowana wynikająca z wniosków zaakceptowanych wyniosła łącznie 158,5 tys. zł, w tym 115 tys. zł - wnioski w postaci elektronicznej i 43,5 tys. zł – wnioski w postaci papierowej.

⁴³ Jeden wniosek rozpatrzono w terminie 7 dni, a drugi 23 dni. Średni czas rozpatrzenia tych dwóch wniosków wyniósł 15 dni.

⁴⁴ Średni czas rozpatrzenia wszystkich trzech wniosków, w tym jednego wniosku rozpatrzonego po terminie 30 dni wyniósł 29 dni.

⁴⁵ Wniosek wpłynął na dwa dni przed końcem roku i z początkiem roku 2021 był uzupełniany przez przedsiębiorcę o niezbędną dokumentację.

że 38 wniosków zostało rozpatrzonych w terminie do 30 dni⁴⁶. W dwóch przypadkach termin ten został przedłużony⁴⁷ i wynikał z konieczności wezwania przez PUP wnioskodawcy, celem uzupełnienia niezbędnej dokumentacji.

(akta kontroli str. 131-150)

We wszystkich zbadanych przypadkach, PUP zweryfikował wnioski pod względem spełniania kryterium przez wnioskodawcę. Pracownik merytoryczny PUP weryfikował wniosek oraz załączone do niego dokumenty, zamieszczając na wniosku adnotację *sprawdzono*⁴⁸. W przypadkach, gdy było to konieczne, pracownik PUP zwracał się pisemnie lub telefonicznie⁴⁹ do wnioskodawcy o uzupełnienie samego wniosku lub załączonej dokumentacji.

(akta kontroli str. 131-150)

We wszystkich zbadanych przypadkach, wypłata pożyczki następowała w przeciągu dwóch dni roboczych od momentu zaakceptowania wniosku, stosownie do § 1 ust. 3 umowy pożyczki dla mikroprzedsiębiorców.

(akta kontroli str. 131-150)

W przypadku wniosków złożonych w postaci papierowej, przyjęta forma wynikała z decyzji przedsiębiorcy.

(akta kontroli str. 131-150)

Spośród 40 umów objętych badaniem, 21 umów zostało podpisanych do dnia 30 sierpnia 2020 roku (52,5% badanych umów). We wszystkich przypadkach, po upływie trzech miesięcy od dnia zawarcia umowy, PUP weryfikował czy pożyczkobiorcy spełniali warunki umorzenia. Weryfikacja ta przebiegała w przedziale od dwóch do 43 dni⁵⁰. Odnośnie rozbieżności w terminach weryfikacji poszczególnych wniosków Dyrektor złożyła wyjaśnienie, co szczegółowo opisano w *pkt 1.7. wystąpienia pokontrolnego*.

(akta kontroli str. 131-150, 183-185)

PUP weryfikował prowadzenie działalności przez przedsiębiorców poprzez bazy danych tj. CEIDG i KRS, które były udostępnione on-line. Weryfikacja do rozliczenia umowy odbywała się na bieżąco, (co miesiąc), poprzez system komputerowy. We wszystkich przypadkach przedsiębiorcy spełniali warunki umorzenia i byli o tym informowani przez PUP.

(akta kontroli str. 131-150)

W badanej próbie nie wystąpiły przypadki niespełnienia przez pożyczkobiorców warunków umowy i konieczności przesłania przez PUP harmonogramu spłat, stosownie do § 4 umowy pożyczki dla mikroprzedsiębiorców.

(akta kontroli str. 49, 84-95, 131-150)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁴⁶ Średni czas rozpatrzenia tych 38 wniosków wyniósł 9 dni.

⁴⁷ W jednym przypadku było to 47, a w drugim 51 dni. Średni czas rozpatrzenia wszystkich 40 wniosków, w tym dwóch wniosków rozpatrzonych po terminie 30 dni wyniósł 11 dni.

⁴⁸ W przypadku wniosków w postaci elektronicznej, były one wydrukowane z systemu.

⁴⁹ Celem przyspieszenia procedury rozpatrzenia i wypłaty pożyczki.

⁵⁰ Średni czas weryfikacji tych 21 wniosków wyniósł 12 dni.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

OBSZAR

3. Dofinansowanie z Funduszu Pracy dla przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną niezatrudniającego pracowników

Opis stanu faktycznego

3.1. W 2020 r. środki otrzymane z Funduszu Pracy przez PUP na dofinansowanie dla przedsiębiorców, będących osobami fizycznymi, niezatrudniających pracowników⁵¹ (dalej: *dofinansowanie dla samozatrudnionych*), stosownie do art. 15 zcz ustawy o COVID-19 wyniosły 7 500 tys. zł. W 2020 roku PUP na to zadanie wydatkował 7 425,1 tys. zł, co stanowiło 99% kwoty otrzymanej dotacji⁵². Niewykorzystana kwota w wysokości 74,9 tys. zł pozostała na rachunku bankowym do obsługi Funduszu Pracy, celem wykorzystania do realizacji zadań związanych z Covid-19 wynikających z ustawy w 2021 roku, stosownie do art. 31q ust. 9 ustawy o COVID-19.

(akta kontroli str. 13-28)

Kwota przyznanych środków z dotacji ujęta przez PUP w Planie Funduszu Pracy na 2020 rok była prawidłowa, a MPIPS-02 - Sprawozdanie o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy za miesiąc grudzień roku 2020 sporządzono rzetelnie i terminowo.

(akta kontroli str. 23-25, 31-40)

3.2. Do dnia 31 grudnia 2020 r. do PUP wpłynęły ogółem 1 894 wnioski⁵³, w tym 1 858 wniosków w postaci elektronicznej i 36 wniosków w postaci papierowej.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. PUP rozpatrzył ogółem 1 893 wnioski⁵⁴, w tym 1 857 wniosków w postaci elektronicznej i 36 wniosków w postaci papierowej. Ogółem zaakceptowano 1 859 wniosków⁵⁵, w tym 1 823 wnioski w postaci elektronicznej i 36 wniosków w postaci papierowej. Niezaakceptowano 34 wniosków. Jeden wniosek (z dnia 30 grudnia 2020 r.) nie został rozpatrzony w 2020 r.⁵⁶

(akta kontroli str. 3, 9,12)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. podpisano 1 859 umów dofinansowania dla samozatrudnionych.

⁵¹ Tzw. samozatrudnionych.

⁵² Kwota otrzymanej dotacji była tożsama z kwotą ujętą w Planie Funduszu Pracy na 2020 rok.

⁵³ Z tego w poszczególnych miesiącach złożono: w kwietniu – 387 wniosków, w maju – 498 wniosków, w czerwcu 479 wniosków, w lipcu - 248 wniosków, w sierpniu – 110 wniosków, we wrześniu – 53 wnioski, w październiku – 38 wniosków, w listopadzie – 38 wniosków i w grudniu – 43 wnioski. W tym w postaci papierowej: w kwietniu – jeden wniosek, w maju – pięć wniosków, w czerwcu 12 wniosków, w lipcu - osiem wniosków, w sierpniu – pięć wniosków, we wrześniu – jeden wniosek, w październiku – trzy wnioski, w listopadzie – jeden wniosek.

⁵⁴ Z tego w poszczególnych miesiącach rozpatrzył: w kwietniu – 387 wniosków, w maju – 498 wniosków, w czerwcu - 479 wniosków, w lipcu - 248 wniosków, w sierpniu – 110 wniosków, we wrześniu – 53 wnioski, w październiku – 38 wniosków, w listopadzie – 38 wniosków i w grudniu – 42 wnioski. W tym w postaci papierowej: w kwietniu – jeden wniosek, w maju – pięć wniosków, w czerwcu 12 wniosków, w lipcu - osiem wniosków, w sierpniu – pięć wniosków, we wrześniu – jeden wniosek, w październiku – trzy wnioski, w listopadzie – jeden wniosek.

⁵⁵ Z tego w poszczególnych miesiącach zaakceptował: w kwietniu – 380 wniosków, w maju – 486 wniosków, w czerwcu - 476 wniosków, w lipcu - 246 wniosków, w sierpniu – 110 wniosków, we wrześniu – 51 wniosków, w październiku – 37 wniosków, w listopadzie – 34 wnioski i w grudniu – 39 wniosków. W tym w postaci papierowej: w kwietniu – jeden wniosek, w maju – pięć wniosków, w czerwcu 12 wniosków, w lipcu - osiem wniosków, w sierpniu – pięć wniosków, we wrześniu – jeden wniosek, w październiku – trzy wnioski, w listopadzie – jeden wniosek.

⁵⁶ Wniosek został rozpatrzony dnia 11 stycznia 2021 r., co wykazało badanie kontrolne opisane w pkt 3.7. wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 9, 12, 50)

3.3. Kwota wsparcia wypłaconego do 31 grudnia 2020 r. wyniosła 7 425,1 tys. zł⁵⁷.

(akta kontroli str. 26, 28, 50)

Według stanu na 31 grudnia 2020 r. wszystkie umowy zostały zrealizowane, w związku z tym zobowiązania PUP z tego tytułu nie wystąpiły⁵⁸.

(akta kontroli str. 26-27, 50)

3.4. Do PUP nie wpływały skargi z tytułu opóźnień w rozpatrywaniu wniosków, ani z tytułu wypłaty dofinansowania dla samozatrudnionych.

(akta kontroli str. 41)

3.5. PUP z uwagi na panujący stan pandemii COVID-19, umożliwił składanie wniosków w swojej siedzibie poprzez skrzynkę podawczą udostępnioną przy wejściu do budynku urzędu. Procedura weryfikacji była analogiczna jak przy pożyczkach dla mikroprzedsiębiorców i organizacji pozarządowych, to jest poprzez bazy danych CEIDG i KRS oraz poprzez system *Syriusz*, co zostało opisane w pkt 1.5. i 2.5. *wystąpienia pokontrolnego*.

(akta kontroli str. 43, 48, 84-95)

PUP po pozytywnej weryfikacji wniosków, zgodnie z umowami o dofinansowanie działalności gospodarczej samozatrudnionych - jednorazowo albo, co miesiąc przez okres do trzech miesięcy, wypłacał przedsiębiorcom transze w wysokości wynikającej z umów. W przypadku niewywiązania się przedsiębiorcy z obowiązku prowadzenia działalności przez okres objęty dofinansowaniem, zgodnie z § 3 umowy o dofinansowanie działalności gospodarczej samozatrudnionych, PUP miał możliwość wystosowania pisma do przedsiębiorcy o zwrot środków, proporcjonalnie do okresu nieprowadzenia działalności gospodarczej.

Kierownik Działu Ewidencji, Świadczeń, Pośrednictwa i Informacji oświadczyła, że: *w 2020 r. wszyscy przedsiębiorcy, którzy otrzymali tę formę wsparcia spełnili warunki umowy i w związku z tym nie było konieczności wystosowania takich pism. Umowy zawierane z przedsiębiorcami nie nakładają obowiązku przeprowadzania kontroli w zakresie wykorzystania środków przez przedsiębiorcę, zatem takie kontrole przez urząd nie były prowadzone. Oświadczająca nadmienila, że: (...) PUP nie otrzymywał informacji, aby przedsiębiorcy środki przeznaczali na pokrycie kosztów niezwiązanych z prowadzeniem swojej działalności gospodarczej, czy finansowali z nich koszty działalności, na które otrzymywali dofinansowanie z innych środków publicznych.*

(akta kontroli str. 51)

3.7. Prawidłowość sposobu udzielenia dotacji z tytułu dofinansowania dla samozatrudnionych, sprawdzono na podstawie szczegółowego badania 51 wybranych wniosków na łączną kwotę 290 tys. zł⁵⁹. Objęta badaniem

⁵⁷ Na podstawie zestawienia obrotów i sald za okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. - zapisy konta 136 (zestawienie analityczne): 136-000-004-CovDzG-0000-00-00 (Covid-19 – Dofinansowanie kosztów działalności gospodarczej).

⁵⁸ Według stanu na 31 grudnia 2020 r. saldo zobowiązań wymagalnych z tytułu podpisanych umów wyniosło 0 zł.

⁵⁹ Na podstawie stanów na dzień 31 grudnia 2020 r., to jest: dziesięciu wniosków niez zaakceptowanych do udzielenia tego rodzaju wsparcia, co stanowiło 100% wniosków negatywnych, jednego wniosku nierozpatrzonego, co stanowiło 100% tych wniosków oraz 40 wniosków zaakceptowanych, w tym 20 wniosków złożonych w postaci elektronicznej i 20 wniosków złożonych w postaci papierowej, co stanowiło odpowiednio 2,1% wniosków zaakceptowanych oraz 1,1% wniosków w postaci elektronicznej i 55,5% wniosków w postaci papierowej. Objęta badaniem kwota wnioskowana wynikająca z wniosków niez zaakceptowanych wyniosła łącznie

kwota udzielonego dofinansowania wynikająca z umów podpisanych na podstawie wniosków zaakceptowanych wyniosła łącznie 192,4 tys. zł (84,2 tys. zł - wnioski w postaci elektronicznej i 108,2 tys. zł – wnioski w postaci papierowej).

(akta kontroli str. 151-154)

Badanie 10 wniosków niezaakceptowanych do udzielenia dofinansowania dla samozatrudnionych wykazało, że wszystkie wnioski rozpatrzono w terminie do 30 dni⁶⁰. We wszystkich przypadkach brak akceptacji przez PUP był uzasadniony, to jest: w sześciu przypadkach przedsiębiorcy otrzymali już wcześniej tego rodzaju dofinansowanie (wyłączenie na podstawie art. 15 zcz ust. 3 ustawy o COVID-19), w dwóch przypadkach wnioskodawcą były podmioty nieuprawnione (spółka cywilna i spółka z o.o.), a nie samozatrudnieni (wyłączenie na podstawie art. 15 zcz ust. 1 ustawy o COVID-19), a w dwóch przypadkach wnioskodawcy nie prowadzili lub mieli zawieszoną działalność gospodarczą (wyłączenie na podstawie art. 15 zcz ust. 1 i 2 ustawy o COVID-19).

(akta kontroli str. 155-158)

Badanie jednego wniosku nierozpatrzonego na dzień 31 grudnia 2020 r. wykazało, że wniosek rozpatrzono po 12 dniach, ponieważ PUP prowadził postępowanie wyjaśniające, że pozostawał on bez rozpatrzenia przez 12 dni⁶¹. Ostatecznie w dniu 11 stycznia 2021 roku wniosek został zaakceptowany, a dofinansowanie w tym samym dniu wypłacone.

(akta kontroli str. 159)

Badanie 40 wniosków zaakceptowanych, w tym 20 wniosków złożonych w postaci elektronicznej i 20 wniosków złożonych w postaci papierowej wykazało, że 39 wniosków zostało rozpatrzonych w terminie do 30 dni⁶². W jednym przypadku termin ten został przekroczony⁶³ i wynikał z konieczności wezwania wnioskodawcy przez PUP celem uzupełnienia niezbędnej dokumentacji.

(akta kontroli str. 160-178)

We wszystkich zbadanych przypadkach, PUP zweryfikował wnioski pod względem spełniania kryterium przez wnioskodawcę. Pracownik merytoryczny PUP zweryfikował wniosek oraz załączone do niego dokumenty, zamieszczając na wniosku adnotację *sprawdzono*⁶⁴. W przypadkach, gdy było to konieczne, pracownik PUP zwracał się pisemnie lub telefonicznie⁶⁵ do wnioskodawcy o uzupełnienie samego wniosku lub załączonej dokumentacji.

(akta kontroli str. 160-178)

We wszystkich zbadanych przypadkach wypłata wsparcia (jednorazowa lub I rata) nastąpiła bez zbędnej zwłoki od momentu zaakceptowania wniosku, stosownie do §1 ust. 2 umowy dofinansowania dla samozatrudnionych.

(akta kontroli str. 160-178)

49,8 tys. zł, a z wniosków nierozpatrzonych – 2,3 tys. zł. Kwota wnioskowana wynikająca z wniosków zaakceptowanych wyniosła łącznie 192,4 tys. zł, w tym 84,2 tys. zł - wnioski w postaci elektronicznej i 108,2 tys. zł – wnioski w postaci papierowej.

⁶⁰ Średni czas rozpatrzenia tych dziesięciu wniosków wyniósł 8 dni.

⁶¹ Wniosek wpłynął na jeden dzień przed końcem roku i z początkiem 2021 roku był uzupełniany o niezbędną dokumentację.

⁶² Średni czas rozpatrzenia tych 39 wniosków wyniósł 7 dni.

⁶³ W jednym przypadku były to 42 dni. Średni czas rozpatrzenia wszystkich 40 wniosków, w tym jednego wniosku rozpatrzonego po terminie 30 dni wyniósł 8 dni.

⁶⁴ W przypadku wniosków w postaci elektronicznej, były one wydrukowane z systemu.

⁶⁵ Celem przyspieszenia procedury rozpatrzenia i wypłaty pożyczki.

W przypadku wniosków złożonych w postaci papierowej, przyjęta forma wynikała z decyzji przedsiębiorcy.

(akta kontroli str. 160-178)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁶⁶ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zielona Góra, 2 marca 2021 r.

Kontroler
Cezary Romanczenko
starszy inspektor kontroli państwowej NIK

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze
p.o. Dyrektor
Włodzimierz Stobrawa

.....
podpis

.....
podpis

⁶⁶ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.